

izhaja vsak torek, četrtek in sobota. — Cena: Za celoletno 56 K, za pol leta 28 kron, za četrt leta 14 K, za 1 mesec 5 kron. Posamezna številke stane 60 vinarjev. Bla pismene naročbe brez pošiljave denarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročilno po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštne proste. Ne-rankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU. ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, Strossmayerjeva ulica št. 3. Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer: za navadne oglase po 45 v od 1 mm, za poslana, naznanila občnih zborov, naznanila o smrti, zahvale itd. 75 v od 1 mm, za reklamne notice med tekstem 8 K od vrste, Mali oglasi (največ 4 vrste) 8 K. Pri večkratnih objavah popust. Rokopisi se ne vračajo. Telefon št. 65.

Protestni shod in manifestacija v Celju.

Celjska omladina je priredila dne 31. januarja tl. protestni shod zoper nasilstvo Italije v jadranskem vprašanju. Mala dvorana hotela Union bila je ob 4. uri popolnoma natlačena polna, tako da so si mnogi morali poiskati prostora še v veliki dvorani. Predsednik shoda, g. dr. Reisman, pozdravil je občinstvo ter v jedrnatih besedah razložil vzrok in cilj protesta, povdarjajoč solidarnost, potrebo neizcrpnega dela, da vzraste naš narod, da smo in ostanemo eno, da pokažemo svetu svojo silo v dosego naših opravičenih zahtev.

V daljšem govoru je pojasnil naš poslanec g. dr. Kukovec naše stališče. Celo leto vrvenja je minilo in sedaj bi po zaključku antante naj bili mi tisti, ki plačamo račun. Krivi smo temu veliko tudi sami, ker nam zbog naše notranje razcepljenosti ni bilo mogoče priboriti si zunanjega priznanja. Priznati moramo, da naš narod danes še ni na višku v diplomatičnem in političnem oziru. Treba je, da se strnemo in da naš parlament pokaže enotno voljo naroda v vprašanju Jadrana in s tem podpre težavno stališče naše delegacije v Parizu, od katere narod pričakuje, da reši z našo vlado, kar se še rešiti da! V zadoščenje nam je, da si nismo dali vsega naprtiti, kar nam je Pariz namenil, in čim pozneje bo rešeno jadransko vprašanje, tem manj neugodno bo izpadlo za nas. Današnji protest naj označi, da krivice ne priznavamo! Ker dandanes odločujejo ideje in moralčno delovanje, se takih protestov ne sme omalovaževati, ker kaže s tem tudi ves jugoslovanski narod svojo življensko silo, katere nikdo ne more prezreti. Naš narod ima, kakor se je izrazil francoski predsednik Deschanel, že eno celo leto zgodovine, in to je znak, da bomo obstali in da bomo s svojo notranjo silo uplivali na rešitev naših življenskih vprašanj, kakoršno je vprašanje Jadrana. Italijansko delavstvo odklanja sodelovanje pri zaslužjenju našega naroda; to nam bodi v zavest in tudi naši jugoslovanski rojaki v Trstu, Gorici in vsem Primorskem naj bodo prepričani, da smo eno, da smo celota, da smo v srcu združeni. Naša vlada ne kloni duhom, in ji po moramo podpreti. — Veliki narod amerikanski se oglašja s svojim predsednikom Wilsonom, ki je večji prijatelj Jugoslovancev, kakor marsikateri med nami samimi, ter zahteva življenje malim narodom. Pokažimo torej nasilnikom, da je naš troimeni narod velik na znotraj, potem bomo tudi na zunanji obdržali svojo prostost in niti Francija niti

Anglija ne bodeta mogli s silo izvajati svojih groženj. (Po burnem odobravanju in klici je zapustil govornik oder.)

G. Kočevar je v imenu dijaštva podal v izbranih besedah neomajno stališče naše omladine, ki je pripravljena žrtvovati sebe in vse svoje moči, da se prisodi našemu narodu, kar mu po pravičnosti pripada. Omladina ne bo mirovala, dokler ni zadnja ped naše zemlje osvobojena izpod tujčeve pete. G. Leskovšek je v imenu jugosl. socialno-demokratske stranke ožigosal škodljivost imperijalizma in kapitalizma, katere nam vsiljujejo nepravilno rešitev naših zahtev. G. Zabkar se v imenu NSS pridružuje protestu celokupnega naroda zoper nasilje; naglašja, da je glavni faktor v dosego naših ciljev neumorno delo ter pozivlja narodne žene in matere, da vzgojijo svoje otroke v tem smislu. G. Meznarič govori v imenu beguncev ter oriše teror, katerega se poslužujejo Italijani napram našemu prebivalstvu v zasedenem ozemlju. V nadi, da se posreči skupnemu stremljenju celokupnega naroda rešiti rojake iz italijanskega banditstva, kliče: »Živela Jugoslavija v naročju jadranskega morja!« G. Sancin zahteva v imenu akademikov-beguncev, da pripadejo vse pokrajine z jugoslovanskim življenjem naši zjedineni državi. G. Kokol govori v imenu dijakov-beguncev ter povdarja, da ne bodo nehali delovati, dokler ne bo trobojnica jugoslovanska vela po celem Jadrani. Proč s trinoštvom, proč s italijanskim imperijalizmom, nikdar ne bomo dopustili, da bi se potujčevala naša deca!

Po burnem odobravanju prebrala se je resolucija, katero je občinstvo enoglasno s pritrevanjem sprejelo. Obenem se je prebrala vdanoštna brzojavka Njegovemu Velicanstvu kralju Petru I. in Njegovemu Visočanstvu prestolonasledniku regentu Aleksandru. Po burnem aklamiranju in živio-klicih zaključil je predsednik shod ter pozval občinstvo na manifestacijski obhod po mestu. Na Krekovem trgu je govoril množici dijak Luznik, na kar se je pomikal obhod do mestnega magistrata. Raz balkona pozval je dijak Mejak množico manifestantov opetovano k delu, da ne klonemo, in gremo v boj za svoje pravice. Sklepno je izrazil g. Luznik star. v živih besedah zahvalo našim glavnim rešiteljem, bratom Srbom, ki so s svojo hrabrostjo rešili svojo in našo domovino ter povdarjal, da, kakor smo še sedaj mali in slabotni, postati hočemo v jedinstvu močni, tem močnejši v združenju z našimi severnimi brati Čehi, Poljaki in veliko oživljajočo se Rusijo. Potem bodo nas morali upoštevati tudi naši sedanji nasilniki. Navdušeno je vzkliznil trikratni »Živio« našim vrlim Sr-

bom in Vseslovanstvu! Burni Živio-klici so orili in godba je zaigrala »Lepa naša domovina«, katero je množica pojoč spremljala. Obhod se je vršil po mestu nazaj na Krekov trg, kjer so razni omladinci opetovano vspodbujali narod ter klicali k delu. Med pevanjem in igranjem narodnih pesni končala se je ta manifestacija okrog 7. ure zvečer. Tisočera množica se je mirno razšla, vsak posameznik pa je ponesel v srcu čut zadovoljstva, da se je ta dan zvršil dogodek, ki bo tudi dal misliti našim nasprotnikom, da se tak narod, kakor smo Jugoslovani, ne da kratkoma z nasiljem in v pohlepem imperijalizmu s strani našega vlaškega sosedu, izbrisati iz zemeljske oble.

Mirovna pogodba.

(Izveček mirovne pogodbe, ki jo je sklenila Avstrija dne 10. sept. 1919 z zveznimi državami v Saint-Germainu.)

(Konec.)

Zasebni dolgovi.

Potom preskušnih in izravnalnih uradov bodo urejene sledeče denarne obveznosti:

1. Pred vojno zapadli dolgovi posameznih pripadnikov držav, ki so sklenile med seboj mir.

2. Med vojno zapadli dolgovi gori omenjenih državljanov, katerih izpolnitev je onemogočilo vojno stanje.

3. Pred ali med vojno zapale in državljanom, mir sklepajočih oblasti, pripadajoče obresti vrednot, ki jih je izdala ali prevzela kaka nasprotna država.

4. Pred ali med vojno zapali zneski glavnice pripadnikov, mir sklepajočih držav, ki jih je izstavila kaka nasprotna država.

Te denarne transakcije se bodo sledeče izvedle:

a) Od sklepa te pogodbe bo vsaka prizadeta država prepovedala vsa plačila in sploh vs promet, ki bi prizadel ta plačila, če se isti ne vrši s posredovanjem označenih uradov.

b) Vsaka prizadetih držav odgovarja za plačilo omenjenih dolgov svojih državljanov, razven če je bil dolжник pred vojno v konkurzu, nezmožen plačila, ali da je ustavil plačilo, in izvzemši dolgov družb, ki so bile med vojno vsled tozadevnih vojnih zakonov likvidirane.

c) Vplačani zneski bodo preskušnemu in izravnalnemu uradu dolžnikove države vpisani v breme in izplačani upniku po uradu njegove države. (Čl. 248.)

Dodatek k členu 248.

§ 1.

Tekom treh mesecev po sklepu miru ustanovi vsaka država preskušni in iz-

ravnalni urad za plačilo in prejem so-vražnih dolgov.

§ 3.

Pogodbene države bodo vse tozadevne prestopke kaznovala po svojih zakonih, ki urejujejo trgovino s sovražnikom ter bodo vso sodno postopanje radi teh dolgov prepovedale.

§ 5.

Upniki javijo tekom 6 mesecev po ustanovitvi upniškega urada slednjemu svoje terjatve, in mu izročijo tudi vse tozadevne listine in informacije.

Upniški urad naznani uradu dolžnikov vse pri njem javljene terjatve. Urad dolžnikov sporoči v gotovem roku upniškemu uradu, katere terjatve so priznane in katere ne. V slednjem slučaju mora urad dolžnikov tudi naznani vzroke za nepriznanje terjatve.

§ 6.

Ce je kaka terjatev popolnoma ali deloma priznana, vpiše urad upnikov priznani znesek upniškemu uradu v dobro in mu to istočasno sporoči.

§ 7.

Ce urad dolžnikov tekom treh mesecev ne javi nepriznanja dolga, potem se smatra terjatev za popolnoma priznana in se znesek vpiše upniškemu uradu v dobro.

§ 8.

Ako terjatev deloma ali celotno ni priznana, potem oba urada zadevo skupno proučita in skusita stranki v dobrem spraviti.

§ 9.

Upniški urad izplača posameznim upnikom njih priznane terjatve iz sredstev, ki mu jih da na razpolago njegova vlada. Urad pri tem odtegne gotovi znesek za zgube, stroške in posredovalne pristojbine.

§ 10.

Kdor bo zahteval plačilo kakega sovražnega dolga, ki se bo izkazal popolnoma ali deloma neutemeljen, bo plačal kot kazen uradu 5% obresti nepriznane terjatve; ravno takšno globo plača oni, ki se bo neopravičeno branil priznati svoj dolg.

§ 11.

Med uradi bo vsak mesec obračun.

§ 12.

Da bo občevaranje med uradi olajšano, bo imel vsak urad enega zastopnika v mestu, kjer bo deloval drugi urad.

Posebna določila za odstopljena ozemlja.

Prebivalci v odstopljenem ozemlju obdržijo ne glede na svoje državljanstvo vse pravice obrtni, literarne in umetniške lastnine, ki so jih imeli ob času odstopa ozemlja v Avstriji. (Čl. 264.)

Avstrijska vlada bo pripadnikom bivšega avstrijskega cesarstva takoj iz-

človek. On je tako velik, da vidim, če ga gledam v smer, njegovo glavo z dolgo, redko brado in pleča, dasi nosijo nosilke četiri veliki vojak.

— »Peter Ivanič!« — zašepečem.

— »Kaj je, golobček?«

Peter Ivanič se naklanja nad menoj.

— Peter Ivanič, kaj vam je rekel doktor? Umrem-li skoro?

— Te-te-no, Ivanov! Vi ne umrete!

Saj so vse kosti cele. Kaka sreča! Ni kosti, ni arterije. Pa kako ste preživeli tri in pol dni? Kaj ste jedli?

— Ničesar.

— A pili?

— Turku sem vzel čutaro. Peter Ivanič, sedaj ne morem govoriti. Potem . . .

No, Bog z vami, pa spančkatje.

Znova spanec, pozabljenje . . .

Osvestil sem se v divizijskem lazaretu. Nad menoj stoji doktorji, sestre-

usmiljenke in razven njih še vidim znano

lice petrogradskega profesorja, ki se naklanja nad mojimi nogami. Njegove roke so vse v krvi. On brodi krog mojih nog nekaj časa in se obrne k meni:

«No, mladenič, vam je Bog milosten.

Vi ostanete. Eno nožico smo vam kajpa-

da vzeli, a to je — malenkost. Že morete

govoriti?

Lahko govorim in pripovedujem vse

kar je tu napisano.

Četiri dni.

Ruski spisal Vsevolod M. Garšin, poslovenil Vinko V. Gaberc.

(Konec.)

Nikakor ne morem označiti strašne odrevenelosti, ki se me je lotila po tem groznem dogodku. Ležal sem nepremično s polzaprtimi očmi. Veter se je vedno spreminjal in me je zdaj božal s svežim in čistim zrakom, zdaj pa zopet obdajal s kužnim vonjem. Moj sosed pa je ta dan postal tako strašen, da ni moči ga opisati. Ko sem tako odprl oči, da bi ga pogledal, sem prepadel. Lica že ni imel več. Ono je spolzlo s kosti. Strašno kosteno rezanje, to večno rezanje se mi je zdelo tako odvratno, tako grozno, kakor še nikdar, dasi sem prepogosto držal čreplnje v rokah in prepariral cele glave. To ogradje v uniformi, s svetlimi knofi me je spravilo v grozo. To je »vojna«, sem pomislil; eva njen izraz.

A solnce že in peče kakor prej. — Roke in lice so že davno obžgani. Ostavšo vodo sem vso izpil. Žeja me je mučila tako hudo, da sem izpil vso vodo na jeden dušek, ko sem hotel piti samo požirek. Ah, čemu nisem zaklical kozakom, ko so bili tako blizu men! Pa četudi bi bili Turki, bolje za mene. Mučili bi me eno uro, morda dve, a tako ne vem, ko-

liko časa se bom še tod valjal in trpel. Mati moja, moja draga! Pulila si boš svoje sive lase, butala boš z glavo ob steno, proklinjala dan, ko si me rodila; proklinjala boš svet, ki si je izmislil volno, da morajo ljudje trpeti!

A vidve z Mašo morda ne bodele čuli o mojih mukah. Srečno, mati; srečno, nevesta moja, moja ljubezen! Ah, kako je težko, kako bridko! . . . Kako mi to gre k srcu!

Zopet oni belkasti psiček! Hišnik mu ni prizanesel; z glavo ga je udaril ob steno in ga vrgel v jamo, kamor mečejo smeti in lijejo pomije. A še je živel. Mučil se je še celi dan. A jaz sem še nesrečnejši kakor on, ker se mučim cele tri dni. Jutri je četrta, potem peti, za tem šesti . . . Smrt, kje si? Pridi, pridi! Poberi me!

Smrti ni in me ne vzame. In jaz ležim pod tem strašnim solncem, pa nimam požirka vode, da bi osvežil vzpaleno grlo in truplo tam me kuži. Čisto se je že razkrojilo. Mirijade črvov padajo iz njega. Kako gomazijo! Ko ga bodo pojedli in bodo ostale same kosti in mon-tura, tedaj bom pa jaz na vrsti. In jaz bom ravno tak.

Projde dan, mine noč. Vedno isto. Jutro se dela. Vedno isto. Še eden dan projde.

Grmovje se ziba in šelesti, kakor bi se tiho razgovarjalo. »Umiraš, umreš,« šušti. »Ne boš jih gledal, njih videl ne boš,« odgovarja grmovje z druge strani.

»I kaj pak, tu jih ni možno videti!« — se nekdo gromko oglasi blizu mene.

Zatrepečem in se zavem. Iz grmovja gledajo na-me dobre sinje oči Jakovljeva, našega razvodnika (frajtarja).

»Lopate!« kriči. Tu jih je še dvoje; eden je »njihov«.

»Ni treba lopat, ni treba me zakopati; jaz sem živ!« — hočem zakričati, a le slab vzdih se izvije usahljim ustnicam.

»Sveti Bog!« On še živi? Gospod Ivanov! Deca! Sem-kaj, naš gospod je še živ. Pa doktorja pokličite!«

Črez pol minute mi vlivajo v usta vode, žganje in ne vem česa še. Potem pa izginja vse.

Nosilke se nalahko gugajo. To enakomerno gibanje me uspava. Zdaj se probujam, zdaj zopet zadremim. Prevezane rane ne bole; neko neizrekljivo poživljajoče čustvo je razlito v vsem telesu.

»Sto—o—oj! Spu—u—šča—aj!« Sanitarci, četrta premena, marš! Za nosilke! Primi, dvigni—i—i!

To povelje. Peter Ivanič, naš lazaretski oficir, dolg, mršav in ljubezniv

ročila vso premoženje na avstrijskem ozemlju. Kar bo tem pripadnikom vrnjeno na premoženju, pravicah in pod., ne sme biti od onega trenutka, ko se spravi iz Avstrije, nobenemu davku ali pristojbini podvrženo. Če je bilo na ta račun kaj naprej plačano, se mora prizadetim vrniti.

Zapuščine, darila, štipendije in ustanove vseh vrst mora Avstrija izročiti oni državi, katere državljani so sedaj prizadeti osebe in sicer v stanju, v katerem so se iste nahajale dne 28. julija 1914. (Člen 265.)

Dolgovi bodo plačani v oni denarni vrednosti, katera je imela ob času plačila v državi, kateri je bivši Avstrijec pripadel, zakoniti plačilni kurz. Kot podlaga za preračunavanje bo služil povprečni kurz genfske borze, ki je veljal dva meseca pred 1. novembrom 1918. (Čl. 271.)

Posebne določbe bodo uredile razmere, ki so nastale vsled delitve posestev, ki so lasti javno-pravnih juridičnih oseb. Ravno tako je pridržana osebnim pogodbam ureditev obrtnih, literarnih in umetniških lastnin, ki zahtevajo rešitve vsled spremenjenih razmer. (Člen 273 in 274.)

Ne glede na druga določila te pogodbe pa se zavezuje avstrijska vlada pogodbenim državam takoj izročiti vse rezervne zaklade, ki so potrebni za redno poslovanje vseh socialnih in državnih zavarovalnic v novo nastalih državah. Države, ki bodo ta denar prejele, pa ga morajo uporabiti tudi samo v korist zavarovalnih obveznosti. Pogoje te prepodaje pa bo uredila še posebna komisija. (Člen 275.)

(Priredil n. Pripominim pa, da s to prireditvijo tudi sam nisem niti najmanj zadovoljen, čeprav sem se z malokaterim delom toliko mučil, kakor z »obdelovanjem« te nesrečne mirovne pogodbe. Sedaj se ne čudim, da so jo učeni gospodje v Parizu tako dolgo gruntali in jo s tolikimi porodnimi bolečinami spravili v svet. Celo leto so sedeli na njej, po vsej Evropi so delovale razne komisije, vendar pa pušča skoro vsak člen še nebroj vprašanj odprtih, ki jih bodo morale zopet razne komisije s številnimi podkomisijami in pododseki reševati. Kar pride od zelene mize, je pa res vse tako učeno in zapleteno, da tega noben navaden zemljan ne more razumeti — zato so pa tudi takšni sadovi.)

POLITICNE VESTI.

Nova vlada v Ljubljani. Dne 29. januarja bavilo se je načelstvo JDS z zadevo ljubljanske vlade. Od imenovanja dr. Žerjave za predsednika (v početku novembra l. l.) sta se pogajali JDS in JSDS glede poverjenosti. Socijalisti so zahtevali zase predsedništvo ali pa poverjenost za notranje zadeve. Ker pa to, radi razlik v nazorih ne bi bilo za vlado uspešno, JDS v to ni privolila, na kar so socijalisti iz nadaljnjih pogajanj izstopili. Sedaj pa hočejo zopet vstopiti ter zahtevajo, da se vlada čimprej sestavi. Socijalisti so izjavili, da so pripravljeni prepustiti JDS predsedništvo in notranje poverjenost. Na podlagi tega je JDS zavzela končno stališče, da iz ozirov na državni interes, sestavi s socijalisti novo vlado, eventualno tudi z žrtvovanjem posameznih oseb. Kakor se čuje, bo imenovan za deželnega predsednika sedajni trgovinski minister dr. Albert Kramer. V tem slučaju bi prevzel ministrski portfelj poslanec dr. Dinko Puc. Vest o demisiji predsednika dr. Žerjave so sprejeli napredni krogi z velikim obžalovanjem. Kako se bodo zasedla posamezna poverjenosti, še ni znano. Ko bo ministrski svet sprejel demisijo dr. Žerjave, bo se vršilo imenovanje novega deželnega predsednika. Načelstvo JDS se bo s predlogom novih poverjenikov bavilo v posebni seji. — Želje klerikarcev pa, da bi zamogli zopet v kalnem ribariti, so se vsled sporazuma v ljubljanski krizi zopet enkrat izjalovile.

Regent Aleksander obolev. Kakor poroča »Slov. Narod« je prestolonaslednik regent Aleksander obolev na lahki influenci. Moral je ostati v postelji, vsled česar so odpovedani sprejemi na dvoru za nekaj dni.

Rešitev jadranskega vrašanja se pričakuje v 10 do 15 dneh. Naša vlada do 29. januarja ni še sprejela nobenega odgovora mirovne delegacije v Parizu na brzojavne informacije, katere je poslala iz zgodovinske seje ministrskega sveta. Vlada v Beogradu je pričakovala odgo-

vor 30. p. m., da zavzame svoje stališče. V beograjskih političnih krogih se misli, da bo rešeno jadransko vprašanje v teku prihodnjih 10—15 dneh.

Razporejen v Beogradu in državi. Vest, da je vlada Zjedinjenih držav protestirala tako energično proti ultimatu antante naši državi in radi tega, ker antanta ni upoštevala imenja Amerike, izzvala je Beogradu in celi državi SHS zelo povoljen utis. Politični krogi so nazarjani, da se londonski pakt ne more uveljaviti, dokler ni sprejet v mirovno pogodbo. Vlada dobiva iz vseh pokrajin brzojavke in poslanice, naj nikakor ne prizna ultimata. Cela javnost odobrava držanje vlade, katere je na ultimat odgovorila prijazen in vendar z odločnim »ne«!

Sestanek dr. Rennerja z min. predsednikom Davidovičem. »Riječ SHS« donša vest, da se namerava avstrijski kancler dr. Renner sestati s predsednikom Davidovičem koncem tega meseca v Ljubljani ali Zagrebu, da razpravlja o političnih in gospodarskih vprašanjih.

Odgovor naše vlade. »Agence Havas« poroča: Jugoslovanska vlada je v svojem odgovoru antantnim državam izjavila, da smatra poročilo z dne 20. januarja t. l. za prijateljski predlog in ne za povelje in da zahteva rok za proučenje poročila. Antantni predlogi vsebujejo ugovor svobodni pravici samoodločbe narodov. Jugoslovanska nota predlaga, da se podajo vprašanja razsodišču ali ljudskemu glasovanju. Čudila bi se vlada, ako bi se izpeljala pogodba, katere se Jugoslavija ni udeležila. Vlada odklanja vse pogoje antante in naglašja, da se nič ne jamči za to, da se bodo Jugoslaviji pripadajoča ozemlja ter Zader in Reka, ki bi naj postali svobodni državi, resnično izpraznila, zlasti ker so ondotne zasedbene čete pripravljene upreti se ukazom svoj vlade. Jugoslavija upa, da bo duh pravičnosti napotil zaveznike, da predlože izpreminjvalne predloge. Vsekakor pa želi Jugoslavija rešitev tega vprašanja v prijateljskem, spravljivem smislu. — (Avtentičnost tega poročila še ni dognana, treba počakati uradnega poročila o vsebini odgovora jugosl. note.)

Meje države SHS proti Madžarski. Ker so časniki raztresli vesti, da pripada po mirovnih pogojih, vročenih madžarski delegaciji v Parizu, Prekmurje, Madžarski, se uradno ugotavlja: po mirovnih pogojih, ki so bili izročeni madžarski mirovni delegaciji, pripada državi SHS celo Prekmurje in Medjimurje ter ozemlje Gole in Ždale v Baranji.

Italijanske represalije v Splitu. Jugoslovansko prebivalstvo Splita je dne 27. januarja t. l. demonstriralo proti italijanskemu nasilju. Italijanski pomorski častnik Marchetti je prišel na to dne 28. januarja t. l. na trgovski parnik »Bosna«, kateri je izkladal živež, ter prepovedal v imenu poveljnika itali. vojne ladje »Puglia«, vsako nadaljno izkrcavanje živeža in vkrcavanje že na kopnem se nahajajočih množin.

Italijanski odpor proti izvedenju londonskega pakta. »Jugoslavija« pri naša izvirno poročilo, da kaže italijansko časopisje neko rezerviranost napram vestem, da pride do uresničenja londonskega pakta. Javno mnenje je bilo v zadnjem času preveč koncentrirano samo na Reko, da bi se moglo sprijazniti z mislijo, da dobijo mesto nje drugo ozemlje. Zlasti odločno nastopa socialistično časopisje, ki napoveduje vladni najostrejši boj v parlamentu, ako bo anektirala sporne pokrajine.

Ameriški protest proti ultimatu. Zjedinjene države so poslale Angliji in Franciji odločen protest proti ultimatu, katerega so stavile Jugoslaviji, ki jasno izjavlja, da Amerika ne more dopustiti imperijalističnih ekscesov, tudi če se sama ne vdeležuje več mirovne konference.

Vtis ameriškega protesta. Diplomatski krogi Anglije in Francije so ob ameriškem protestu osumljeni in se pripravljajo na nova pogajanja. Odgovor naše vlade na ultimat bo služil sedaj za dober vzrok, da popustijo svoje stališče in začnejo z novimi pogajanjimi. Smatra se, da tekom prihodnjih 14 dni še ne bo padla odločitev.

Poljska — Foch in boljševidki. Poljska je zasedla s svojo armadi Dvinski odsek ter prodrla do reke Sarjanke. Skoro cela Latiška je osvobodjena boljševidikov. Poljski listi pišejo, da je general Foch določil za generalisima antantnih armad in da prevzame strateško vodstvo, ako bi boljševidiki napadli Poljsko.

Narodno predstavništvo bo — kakor vse kaže — 15. tm. razpuščeno in se razpišejo potem nove volitve. Opozicija je glede pogojev za sklicanje parlamenta, stavljenih ji od vlade, zavzela odklonilno stališče. Vsled tega ni drugega izhoda nego — razpust.

Povratak čehoslovških legijonarjev. Dne 29. januarja t. l. došel je prvi čehoslovški legijonarski pešpolk »mistr Jan Hus« v treh transportih skupno 1392 mož in 50 častniki iz Trsta v Ljubljano. Udobne vlake je poslala Čehoslovška direktno do Trsta. Legijonarji imajo lastno, dobro izurjeno godbo. Polk se je odpeljal 9. novembra lanskega leta z japonsko ladjo »Yonamaru« iz Vladivostoka čez rt Singapore-Port-Said do Trsta. Čas jim je krajšal lastni gledališki ensembl. V Ljubljani je pozdravil prvi transport, s katerim se je vozil poveljnik, 25-letni mladi legijonar-polkovnik Karel Kutivaš, poverjenik za pravosodstvo Dr. Ravnihar, zastopniki dravske divizijske komande in stolnega mesta Ljubljane in veliko jugoslovanskih častnikov. Pred odhodom zasvirala je legijonarska godba in zapel pevski zbor. Drugi transport pozdravil je komandant dravske divizije general Krsto Smiljanić, poverjenik dr. Ravnihar in župan dr. Tavčar. Zadnji transport prisostvoval je ravno še manifestaciji jugoslovanske omladine, ki je burno aklamirala češke brate. Cel polk je izborno opremljen in kompletno oborožen. — Kakor se poroča, šteje vsa čehoslovška vojska, ki se vrača iz Sibirije, 50 000 mož. V kratkem dospe v Trst tudi Masarykov polk, katerega pripravljajo v Ljubljani svečan sprejem. Vsa vojska je dirigirana po morju v Trst i preko Jugoslavije v Prago.

Francija in Ruska. Pri posvetovanjih vrhovnega sveta v Rusiji, izrazila je Francija pripravljenost na približanje k Rusiji in bi sklenila z isto takoj mir, ako bi Ruska bila pripravljena zajamčiti izplačilo francoskih tirjatev do bivše Rusije. Francoze vleče torej njihova zgbal! Ne vemo, ali bo ruska sovjetska vlada tudi tako hitro pripravljena ustreči svojim nekdanjim zaveznikom.

Revolucionarno gibanje v Italiji? Češki listi doznajajo preko Curiha, da narašča revolucionarno gibanje po vsej Italiji z veliko naglico. Rusija je baje poslala mnogo denarja v agitacijske svrhe.

Madžari in mirovna pogodba. Rok, v katerem bi imeli Madžari podati odgovor na predloženo jim mirovno pogodbo, je potekel 30. jan. Čuje se, da so prosili za podaljšanje roka do 12. tm.

Ogrsko. Pri volitvah v državni zbor so bili izvoljeni skoro izključno pristaši generala Horthyja. Socialisti se vočigled strahovladi belih gard volitev niso udeležili.

Francoski kabinet. Iz Pariza se doznava, da pričakujejo tam padec Milerandovega kabineta, kateri je bil šele pred kratkim sestavljen. Na njegovo mesto pride baje Briand, ki bo, kakor se govori, postopal napram naši državi popustljivejš.

Odeso so zavzeli po poročilih ukrajinskega poročevalnega urada dne 29. januarja t. l. Ukrajinci ter prevzeli z Rusi in židi upravo mesta. Po celem mestu vlada mir.

Amerikanske ladje v Jadranu. Iz Splita dohaja vest, da so dospele v kotorsko luko amerikanske vojne ladje »Destroyer«, »Cole« in »Snuthard« iz Krfa. Iz Kotora so odpotovale ladje neznanu kam.

MARIBORSKE NOVICE.

Vlom v odvetniško pisarno. V noči na 31. jan. so neznani tatovi vlomili v pisarno odvetnika dr. Lipolda ter odnesli dva pisalna stroja.

Slov. mestno gledališče. 5. tm. se igrajo »Nebesa na zemlji«, 7. tm. »Hasan Aginica«, 8. tm. pop. »Revček Andrejček«, zvečer »Tekma«.

Velik koncert prvega jugoslovenskega čelista Jurice Tkaličica, katerega spremlja na glasovirju znani virtuozi Ciril Ličar, se vrši 9. tm. v slovenskem mestnem gledališču.

Plačilni roki za mestne doklade so 1. febr., 1. maja, 1. avg. in 1. nov.

Plesni venček mariborskih trgovcev se vrši 7. tm. ob 20. uri v Goltzovi dvorani.

Na drž. vinarski in sadjarski šoli v Mariboru se vrši dne 2. in 3. marca t. l. tečaj za napravo gnojšč in gnoj-

ničnih jam. Namenjen je ta tečaj kmetovalcem in zidarskim mojstrom, ki se bavijo z zidanjem hlevov in gnojšč. Ker sta dober gnoj in dobra gnojnica posebno v sedanjih časih, ko ni dobiti umetnih gnojil, največje važnosti za kmetovanje, je želeli, da se udeležijo tečaja čim več ljudi. Prijave naj se vpošljejo do 25. februarja t. l. ravnateljstvu drž. vinarske in sadiarske šole v Mariboru.

Kultura v Mariboru. Pred kratkim smo poročali, da prirejajo v Mariboru učena kabinetna predavanja. Pretekli teden pa je imelo edino mariborsko kulturno društvo, ki bi naj zbiral napredno inteligenco, t. j. Čitalnica občni zbor, ki je pa bil — nesklepčen, ker ni nihče prišel. Vsa čast!

CELJSKE NOVICE.

Operni in operetni večer mora žati tudi danes 3. febr. vsled ponovne obolenosti sodelujočih gostov, članov ljubljanske opere, odpasti. Ker ne moremo nadaljnih odpovedi oziroma preložitve več riskirati, javljamo, da se večer sploh ne vrši in prosimo vse one, ki so vstopnice v predprodaji kupili, naj jih pri blaginčarki gospe Engelmann proti povrnitvi zneskov vrnejo. — Dramatično društvo.

Sobotna manifestacija in celjski Nemci. Čujemo, da se nekateri celjski Nemci pritožujejo, češ, da se jih ni vabilo k sobotni manifestaciji, katere bi se bili, ker so solidarni z nami, udeležili. Vočigled temu opozarjamo, da so se vabila v našem listu in na lepkih glasila za »vse Celjane, ki se priznavajo k jugoslovanski državi«. Tudi so se lepaki razdali po raznih nemških trgovinah. Oseba pa se ni vabila nikogar, zato je izgovor Nemcev le smešen. Če bi imeli resno voljo, bi bili lahko prišli.

Občeslovensko obrtno društvo v Celju vabi novo izvoljeni gospodarski svet k prvi seji za sredo, dne 4. svečana v gostilno gosp. Božiča na Bregu. Začetek seje ob 6. uri zvečer. Prosi se polnoštevilne in pravočasne udeležbe. — Istotam se vrši tudi seja »veseličnega odbora za prireditev obrtniškega plesa«. Vsi člani se prosijo, da pridejo k seji in prinesejo seboj izgotovljene račune, da se more pri seji račun zaključiti. — Obrtniški sestanek ta teden izostane. — Poročilo o obrtniškem običnem zboru in obrtniškem plesu objavimo prihodnjik.

Plesni večer Care Negri. Kakor že javljeno, se vrši 4. tm. zvečer ob 8. uri v mestnem gledališču plesni večer gospodične Care Negri, soloplesalke kr. hrv. gledališča v Zagrebu. Umetnica, obdarjena z izrednimi telesnimi čari, je odločna zastopnica višje plesne umetnosti in je žela zadnje dneve v Varaždinu, Mariboru in Ptuju velike uspehe. Izvajala bo razne plesse: iz opere »Kraljica iz Sabes«, španski klasični ples »Hči Andaluzije«, orientalski ples iz opere »Lakme«, rumunski karakterni ples, bohemski ples iz opere »Carmen«, grško dramo, ruski narodni ples, fantazijski ples II. rapsodije. Gdč. Negri bo nudila pristno umetnost in lahko občinstvo računa z izrednim užikom. Na glasovirju jo spremlja gdč. Erna Rebec, učiteljica Glasbene Matice. Vstopnice se dobe v predprodaji pri gospe E. Deisinger, Gregorčičeva ulica 3.

O modernih beračih. Včasih je bil berač — berač. Danes pa je — v demokratski državi — gospod. K nekemu trgovcu je prišel nekega petka tak možak svobodnega poklica peklarjev in je zahteval ne milodara, ampak tributa. Trgovec, s celjskega odra znan humorist, mu je dal nežigosano krono. »Bog vam lonaj tavžentkrat na tem in onem svetu.« — A prišedši ven, si je možak še le ogle dal dar. Opazivši, da krona ni žigosana, se je s krono vrnil, češ, ta krona ni štemplana. In trgovec mu je dal drugo, žigosano. — V drugo trgovino pa je prišel drug berač. Gospod mu je dal dvokronski bankovec in se opravičil, da je pomazan, zmečkan in tako strgan, da ga treba »kupati«. A kavaler, nevažen dela, ga je vrnil rekoč: »O, fika! pa ne bom.« — Pazite torej, da z malomarnim ravnanjem ne odženete beračev!

Fantafinske manire. V Celju je nekaj nedoraslih frkolinov — navadno so sinovi nemškutarskih trgovcev — ki jim zelo ugaja kazati svojo kulturo in inteligenco na znani način buršev »Tevtonije« in »Markomanije«. Ti mlekozobi mladiči, ki niso niti akademiki, ampak kakor izvrženi dijaki raznih strokovnih šol, hrulijo in napadajo mirne pasante, če se jim ravno

tako zazdi. Te dni se je pripetilo, da je neko tako človeče pred kolodvorom v mraku nahlulilo nekega bankovnega uradnika radi neke izmišljene zadeve. Le dobrodušnosti in bagatelizirajočemu vedenju napadenega je pripisati, da se ni fantič nalezil zausnic. — Da se stare tevronske manire zopet ne razpasejo, je vse kakor priporočati — manj obzirnosti.

Glasična Matica v Celju. Prijave za drugi tečaj se vrše v soboto 14. februarja t. l. med 11. in 12. uro dopoldne v pisarni ravnateljstva. Odjave za prvi tečaj naj se pošljejo pisмено pravočasno, t. j. pred tečajnimi izpiti (10. svečana) ravnateljstvu, ker bi se v nasprotnem slučaju morala plačati šolnina za 2. tečaj. — Ravnateljstvo.

Seja volilnega odbora JDS se vrši jutri. v sredo, dne 4. tm. ob 8. uri zvečer v predništvu »Nove Dobe«. Radi važnosti je potrebna polnoštevilna udeležba!

Majar Koblitza umrl. Včeraj so pokopali v Celju staroavstrijskega majorja Koblitza. Umrl je kot star samec vsled splošne oslabelosti v 93. letu svoje dobe. Mož je bil občeznana prikazen in kljub starosti še čil in vedrih misli. Če je v Narodni kavarni zalotil kakega oficirja ali temu sličnega civilista, mu je razvijal svoje nazore in mu pravil o svojem kadetovanju leta 1848. v Frankfurtu ob Meni, kjer je služil pri — češkem polku. — Govoril je tudi o svojih razočaranjih ljubezni in o svojih pohodih po planinah ter o dragem Celju, kjer je živel že nad dvajset let. Že davno si je bil zložil kaj materialistični grobni napis, ki ga je rad deklariral.

Talništvo Samostojne kmetijske stranke je pričelo 29. januarja poslovati v Celju.

Zveza trgovskih nastavlencev na slov. ozemlju, krajev. skupina Celje. Ker občni zbor dne 25. jan. ni bil sklicen, se vrši isti v nedeljo, dne 8. febr. ob 10. uri dopoldne v hotelu »pri Kroni«. Ta zbor je sklicen pri vsakem številu navzočih.

Kritike ne prenesejo gospodje Nemci v Celju, ki stoje za lističem »Cillier Zeitung«. Če jim dokažemo, da so z raznimi mestnimi napravami, klavnico in drugimi, slabo gospodarili, se takoj razljutijo in pravijo, da delamo to iz hudobije. Z ljudmi takih nazorov se nam ne ljubi pripraviti se, povemo jim le, da pridejo še mnoge številke na dan, ki bodo dokazale upravičenost naših trditvev.

Dr. Boleslav Barti, polkovni zdravnik, je okreval od enotedenske bolezni in ordinira zopet v Milistanu, Miklošičeva ulica.

DNEVNE NOVICE.

Kako piše »Slovenski Gospodar«, ki ga urejujejo sami duhovniki? Kmetje so se začeli resno puntati vodstvu duhovnika dr. Hohnjeca in mestnega hišnega posestnika Žebota. Kakor povodenj se širi v poprej najtrdnjših postojankah mariborskih klerikalcev Samostojna kmetijska stranka. V Cirilovi tiskarni so radi tega čisto izgubili glavo in pamet. V tej brezupnosti ne vedo drugega napraviti, kakor da v vsaki številki »Straže« in »Gospodarja« prav rovtarsko zmerjajo uporne kmete. Iz zadnje številke navajamo za primer samo par takih cvetk. N. pr.: divjaki, razbojniki so v vsaki drugi vrsti, kričaji, šnopsarji, žganiarji, pretepači, razbojniške tolpe, lažirogi, štajerčijanci, brezverci, liberalci, nemškutarji, izdajalci, zaplankane možgane, pljanci, škrtci, itd. itd. Toliko surovosti se pač v nobeni pljanski družbi ne nabere! Če klerikalci že pred razpisom volitev tako divjajo, si lahko mislimo, kakšni bodo šele v sredi volilnega boja!

Bog daj norcem pamet! V kozjanskem okraju so se pojavili, kakor vsako leto, divji prašiči. »Slovenski Gospodar« pa z vso resnostjo priporoča, da tega ni nihče drug kriv, kakor predsednik dr. Zerkav, ker je »skrajal strelno dobo za zajce za 2 meseca. In »Gospodar« je seve sveto prepričan, da njegovi bralci takšne čenče resno čitaio.

Državnim vnokolencem. Predvideno je, da se, kakor aktivnim državnim nametščencem, povišajo tudi draginske doliade vnokolencev, kakor je to minister obljubil odnoslanstvu združenih vnokolencev. Beda vnokolencev je velika in bi bila hitra odpora res dvojna pomoč.

Naš nov denar. Vsakdo povprašuje in vse prebivalstvo pričakuje že vesti, kako neki bo izgledal naš novi denar. Nekoliko lahko že povemo. Pripravljeni srbski bankovci, ki se sedaj pretiskujejo še taki po 1000 dinarjev, ki bodo preti-

skani na 4000 K. Ti so v Parizu izdelani, so sivovijoličaste barve na tankem pergamentnem papirju. V sredini je velik bel voden otiok z glavo Miloša Obiliča. Oblika je nekoliko večja kot avstrijski tisočak, 100dinarski bankovec, ki nosi pretisk 400 kron je v velikosti avstrijskih 100kronskih bankovcev ter ima si-vočokoladno barvo z belim vodenim otiskom v sredini. Tudi ta je izdelan v Parizu. Novčanice, ki se porabijo za bankovce po 40 kron so izdelane v Pragi; barve so plave in v velikosti, kakor avstrijski 10kronski bankovec. Vse tri novčanice imajo naslov: Ministarstvo Kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev v sredi treh narečijih in nosijo podpis ministrice financ dr. Ninčiča. Pri teh novčancih bo natisnana vrednost v kronah na obeh straneh, dočim bodo manjši bankovci vsled tehničnih in tiskarskih težko označeni v kronski veljavi le z žigi.

Ruska brzojavna agencija v Beogradu. V Beogradu je začela delovati ruska brzojavna agencija, ki bo oddajala dnevno vse vesti, ki se dotikajo Ruske. Agencija ima na razpolago lastne radiografske postaje v Rusiji in Carigradu.

Razpisana trafika. Trafike v Slov. Gradcu št. 54, 99 in 134 se združijo v eno in so razpisane v oddajo po javnem natečaju do 25. tm.

Zamena kron in likvidacija priznanic. Minister za finance je izdal prehodno objavo o dvigu kronskih novčanic iz prometa. Ta objava pravi, da se bodo začele v najkrajšem času jemati kronske novčanice iz prometa. Začetek bo pravočasno objavljen. Rok za izmenjavo ne bo podaljšan, niti se ne bo vpoštevalo naknadnih prošenj. Izplačevala se bo polna vrednost brez odbitka. Takoj po izmenjavi se bo likvidiralo tudi državne priznanice (svoječasne 20% zadržke).

Polovična vožnja za delavce. Državna posredovalnica za delo objavila: Polovična vožnja na železnih, parobrodih in poštinih vozovih je glasem sklepa ministrskega sveta dovoljena vsem delavcem, ki potujejo v svrhu nastopa odkazanega jim dela. Tozadevne »Nakaznice« in »Legitimacije« (ki morajo biti opremljene s sliko), izdajajo od 1. februarja t. l. dalje podružnice »Državne posredovalnice za delo« po 50 vinarjev.

60 slovenskih častnikov je prišlo 1. svečana iz laškega ujetništva. Nadaljni transporti naših ujetnikov so na potu.

Licenciranje zasebnih žrebcev se vrši 10. tm. v Ptuj (sejmišče), 11. tm. v Mariboru (sejmišče), 12. tm. v Ljutomeru (na trgu), 14. tm. v Slov. Gradcu (na trgu), 15. tm. v Celju (pred Narodnim domom). Pričetek vselej ob 9. uri.

DOPISI.

Vojnik. V nedeljo, dne 15. febr. t. l. prirede otroci ljudske šole v Vojniku mladinsko igro »Pepelka« v dvorani posojilnice. Med posameznimi dejanji petje. Začetek ob 15. uri. Vstopnina: sedeži 3 K, stojišča 1 K. Čisti dobiček je namenjen za nabavo garderobe za prirejanje mladinskih iger.

Nar. Čitalnica v Vojniku uprizoni v nedeljo 8. svečana v posojilniški dvorani šaloigro »Pot do srca«; pred uprizonitvijo se bo zapelo par pesmic. Začetek točno ob 15. uri (3. uri pop.) K obilni udeležbi vabi odbor.

Šmartno v Rožni dolini. Za tukajšnje revne šolarje je daroval tovarnar gosp. Leop. Wambrechtsamer 20 kron, gosp. Karol Ferjen — oba iz Celja — pa 6 litrov fine tinte v šolske namene. V imenu šole izreka najsrčnejšo zahvalo nadučitelj Ivan Kyac.

Gomilsko. Čitati je v časopisih, da se ima vršiti kmalu na Koroškem glasovanje. Čudno se nam torej zdi, da naš rojak g. dekan dr. Cukala, ki je kot duhovnik služboval ves čas na Koroškem, ne pohiti zopet tja. Če že ne more na svoje prejšnje mesto, pa naj gre na kak drug kraj ovčice past. On pozna tudi razmere na Koroškem, torej je sedaj nujno potreben. Bomo videli, ali bodo kaj pomagale te vrstice, napisane v imenu dobre stvari.

Hrastnik. Ne mislimo se pečati z vprašanjem, kdo je zakrivil pasivno rezistenco pri rudniku, in, je-li je odločitev vlade ter rudniške uprave prava ali ne, pač pa se naj nam dovoli izreči nekaj drugega. Ob prihodnjem izplačevanju bodo dobile posamezne rodline (večina je zelo obdarjena z otroci!) le

po 100 ali še manj kron za 14 dni. Kako se bodo preživeli? Naj bi vlada priskočila na pomoč — pozabivši na preteklost — ter pripomogla delavstvu, ki je vendar naše krvi, da dobi vsaj moko ceneje. Prepove naj tudi znamenitemu verižniku izvažanje klavne živine, da bo mogoče dobiti v dolini tuintam kosček svežega mesa! Nerudar.

Šmarje. Vodgovor »Slovincu« in »Slov. gospodarju« bodi omenjeno, da so njih trditve in obdolžitve oziroma osebni napadi na g. Haljana nesramni in polni laži. Resnica je, da so pričeli izobraževalni tečaj z lažmi, psovanjem in obrekovanjem, s čemur so izzvali med poslušalci nevoljo in jezo. Resnica je, da so pričeli pretep klerikalci, hoteč samostojne kmete in pristaše JDS potisniti iz dvorane. Ako je kateri blagoslovljeni zadel ob tej priliki ob katero palico, je sam kriv. Laž je, da bi bil kričal gosp. Habjan: Klerikalci van! — Res pa je, da je klical: »Mir! Tu se ne pustim pretepati, ali pa vsi vun!« — Laž je, da bi bil gosp. Habjan koga pretepal. Res pa je, da je nepristransko miril, dokaz temu, da je ravno gospod Habjan iztrgal kaplana Somreka iz gneče razjarjene množice. V zahvalo ga isti obrekuje. Laž je, da bi bil urednik Želot ranjen od noža, pač se je opraskal na roki ob žeblju na odru. — Laž je, da bi mu bil kdo ukradel spise in denarnico. Res pa je, da je pozabil spise brez listnice na odru na mizi in se pozneje sramoval priti po nje. Uspeh in konec izobraževalnega tečaja je bil ta, da je kaplan Munda po shodu pod kaplanijo na javni česti ves penast od jeze kričal: »Roparji, brezverci, žganjarji« itd., s čemur je gotovo pokazal svojo visoko izobrazbo. Seveda bo proti tem obrekovalcem vložena tožba in se jim bo pri sodnji dokazalo, kako znajo z lažmi in z obrekovanjem farbati javnost.

Šmarje. V »Slov. gospodarju« z dne 28. januarja t. l. mi neki poštenjak očita, da so mi klerikalci znosili bogatstvo skupaj in da živim od romarjev. Res je, da so imeli ti gospodje 12 let mojo dvorano za shode na razpolago, nisem pa dobil zato nikdar vinarja. Za plačilo mi je ostalo blato in nesnaga. Ako želijo to nazaj, rad jim povrnem z obrestmi. Da sem pa vzel vsako leto romarje pod streho, je bilo to moje dobro delo. Od romarjev mislim da še ni v Šmarji drugi obogatel kot duhovniki. Na grožnjo, da mi klerikalci ne bodo več prodajali pikov, izjavim s tem, da le naj bike sami imajo. Jaz pa bodem kupoval klavno živino, kakor do zdaj, pri poštenih in pametnih kmetih. J. H.

Slovenska Bistrica. V nedeljo je umrl na pljučnici g. dr. Florijan Stiger. Pokojni se je kazal od prvrtva vedno lojalnega jugoslovanskega državljan in je tudi za vse narodne prireditve častno prispeval. N. v. m. p. l.

Slovenska Bistrica. Na Svečnico smo dobili iz Prekmurja vojaško posadko in sicer dve bateriji artilerije. Vojaštvo je pozdravilo na kolodvoru g. gerent z občinskim sosvetom. — Dne 14. svečana priredi »Čitalnica« v veliki dvorani okrajne hranilnice svoj ples. — V nedelju smo se udeležili bistriški Slovenci veselice ognjegascv na Zgornji Bistrici, ki so svoje društvo že res čisto v jugoslovanskem duhu preustrojili in smo se radi tega vsi prav izvrstno zabavali. Tembolj smo se čudili, da smo dobili od Spodnje Poljskavih ognjegascv popolnoma nemško vabilo za njihovo veselico, ki so jo imeli pri Kacu na Zgornji Poljskavi. Kaj to pomeni? In kdo je kriv?

Ptuj. Plesni venček trg. nastavljenec se vrši 7. tm. v prostorih društvenega doma. — 15. tm. se ustanovi nakupovalna in prodajalna kmetijska združba za ptujski okraj. — Slov. pevsko društvo ima 12. tm. občni zbor.

TRGOVINA, OBRT IN NARODNO GOSPODARSTVO.

Dviganje naše krone. Curiška borza (Švica) je dne 25. januarja notirala: Pariz 43, London 1925, Rim 37, Berlin 525, Zagreb 515, Praga 5, Varšava 380. Naša krona stoji torej višje nego češka in poljska in se približuje nemški marki. Avstrijska krona ta dan v obče ni notirala.

Elektrarna v Fali. Elektrarna v Fali na Dravi je kakih 15 km zahodno od Ma-

ribora. Stavbo je začela pred 7 leti štajerska električna družba iz Gradea. Finansiral pa je podjetje konzorci s švicarsko-nemških bank. Stroški so bili proračunjeni na približno 20.000.000 frankov, delo za zgraditve tega podjetja se je proračunavalo na tri leta. Vojska je zavlekla dovršitev do 1919 ali vseeno je mogla družba oddajati že od leta 1918 več tisoč konjskih sil tovarni za dušik v Rušah. Sedaj bo dovršen daljnovod do Maribora in bo mesto Maribor dobivalo že v kratkem električni tok za svojo kakor tudi za privatno potrebo. Naprava v Fali je velikanska, ena največjih in najmodernejših v srednji Evropi; za nas pa temveče važnosti, ker leži v najbolj obljubljenem in kulturnem delu naše države. Za sedaj je v stanu proizvajati čez 30.000 konjskih sil. Ko pa se izpopolni naprava z nekaterimi stroji, bode mogla svojo zmožnost povišati na 50.000 PS. Prvotni namen družbe je bil preskrbovati z električnim tokom Gradec in okolico, prevrat l. 1918. je pa rešil to podjetje za nas. Nameravajo se podaljšati daljnovodi proti jugu za sedaj do Celja, potem eventualno do Ljubljane in do Zagreba. Gospodarski pomen te naprave je jako velik zaradi prihranka premoga spričo dejstva, da je električni tok cenejši nego parni obrat, nadalje zatagadel, ker daje podlago za snovanje novih industrij ter za razširjenje in preuredbo obstoječih podjetij. Pogajanja z zastopniki naše pokrajinske vlade ter z zastopniki Ljubljanske kreditne banke in Jadranske banke, z zastopniki štajerske električne družbe po reprezentantu gosp. ing. Rosshändlerju, ki je projektant in glavni vodja te ogromne stavbe, so se vršila od 19. do 24. tm. Po dolgih pogajanjih se je dosegel sporazum na ta način, da se ustanovi nova jugoslovanska družba z delniškim kapitalom 10.000.000 švicarskih frankov ob sodelovanju sedanjih švicarskih kapitalistov na eni strani, vlade, naših bank in interesentov na drugi strani. — Iz »Slov. Naroda«.

Čilski soliter. V Ljubljani, Miklošičeva ulica 8/II. se nahaja pisarna »Delegacije proizvajalcev čilskega solitra za kraljestvo SHS«. Vodi jo kot poddelegat (za Slovenijo) kmetijski strokovnjak dipl. agr. A. Jamnik, glavni delegat in osrednji urad te delegacije pa je v Beogradu. Ta ustanova se ne peča z nikako trgovino, temveč je njen namen le, da daje vsakomur brezplačni pouk o najboljši porabi bodisi hlevskega, bodisi umetnega gnojila. — Kdor želi, da se mu tudi vsa tiskana navodila in poučni spisi brezplačno dopošiljajo, naj javi svoj naslov ljubljanski pisarni omenjene delegacije.

Agrarna reforma na Hrvaškem. — »Volja Naroda« piše: Priprava za definitivno rešitev agrarnega vprašanja so v polnem teku. Stvar je sedaj v rokah marljivega, našemu prebivalstvu po »Pučkli Novinah« znanega narodnega delavca Jurija Demetroviča. Ta nov poverjenik za izvedbo agrarne reforme bo isto solidno organiziral in čvrsto izpeljal, tako, da se je nadejati v najkrajšem času važnih uspehov.

Tisočkronski falzifikati. Jadranska banka je izvedela, da kurzirajo po Dunaju tisočkronski bankovci z natisom »Jadranska banka, Ljubljana«, v eni vrsti. Ker banka izjavlja, da je z znankami opremljene in prvotno tudi domače tisočake žigosala izključno z besedilom »Jadranska banka — podružnica Ljubljana« v dveh vrstah, kakor razdeljeno, opozarjamo občinstvo, da pazi na te potvorne bankovce ter jih ne sprejema, ampak raznašalce ovadi.

Nacionalizacija elektrarn. Elektrarne v Zemuni, Mitrovići in Rumi so last nam sovražnih podanikov, vsled česar so sedaj pod državno zavoro. V najkrajšem času pa se bodo odprodala ta podjetja našim državljanom. Za odkup je potrebno osem millionov kron.

Prometni odnosi med srednjevropskimi državami. Od novega leta obstoja na Dunaju medzavezniški svet za promet voznega materiala med državami, ki so nastale iz avstroogrškega razsula. Medzavezniški vrhovni svet je imenoval za predsednika tega komiteta francoskega inženieria Lefevra, šefa orleanskih francoskih železnic, kot nezainteresiranega zastopnika. On ureja kretanje vagonov med Italijo, Avstrijo, Madžarsko, Čehoslovasko, Poljsko, Rumunijo in Jugoslavijo, dokler komisija za razdelitev železniškega materiala ne izvrši razdelitve med imenovane države.

Zadnja poročila

Kaj bo z Narodnim predstavništvom?

Beograd 2. febr. (LDU.) Uradniki in nameščenci Narodnega predstavništva so dobili danes plače le do 15. febr. Bilo jim je naznanjeno, da je računati z razpustom Narodnega predstavništva 15. tm.

Beograd 2. febr. (LDU.) Na ministrskih sejah zadnjih dni se je razpravljalo največ o volilnem redu. Socijalistični ministri so poslali danes min. predsedniku Davidoviču pismo, v katerem zahtevajo žensko volilno pravico in proporc, in sicer ne po srbskem načinu, ampak po Hootovem sistemu. Pretjio z ostavko, če bi se jim ne ugodilo.

Pogajajo se naprej.

Beograd 2. febr. (LDU.) Pogajanja med vlado in opozicijo se nadaljujejo. — Danes je na dnevnem redu kombinacija, da bi vstopila v vlado Narodni klub in skupina dr. Korošca brez radikalcev.

Italijanska nasilja v Dalmaciji. D' Annunzio v Šibeniku?

Split 2. febr. (LDU.) Represalije od strani italijanskih vojniških ladij se nadaljujejo. Ves promet med zasedeno Dalmacijo in Jugoslavijo je ustavljen.

Split 1. febr. 29. jan. je dospela v Šibenik italijanska vojna križarka. Čuje se, da je to v zvezi z dohodom d' Annunzija v Šibenik. Da se prepreči demonstracije Jugoslovancov proti njemu, ste že nekoliko dni konsignirani 2 stotnijski pehote.

Split 2. febr. (LDU.) Vse parobrodne zveze z zasedeno Dalmacijo so prekinjene. Teror okupacijskih oblasti proti jugoslovanskemu meščanstvu je neznosen.

Split 2. febr. (LDU.) Danes je dospela semkaj še ena italijanska torpedovka. Sedaj so v luki že 4 italijanske vojne ladje.

Besarabija pripade Rumunski.

London 31. jan. (LDU.) Reuterjev urad doznava: Vrhovni svet je v zadnji seji načeloma sklenil, priznati Besarabiji pravico spojitve z Rumunijo.

Krušne karte — na Francoskem.

Pariz 2. febr. »Petit Parisien« naznanja, da se zopet uvedejo krušne karte ter se stopnjevale zvišajo cene kruha. En kilogram kruha bo stal v Parizu 85 centimov, v departementih pa 90 centimov.

Listnica uredništva.

»Slovenska deca v slovensko šolo«. Ali imaš kak konkreten slučaj? Naznanj mi ga, ker — kolikor mi je znano — se je na celjskih šolah to načelo strogo izvedlo!

Muči Vas glavobol? Zobobol?

Trganje v udi? Malo Fellerjevega pravega Elza Fluida in odpravljene so bolečine! 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 27 K. Fellerjev Elza mehtolni črtnik, en komad 3 K 50 v.

Želodec Vam ni v redu? Nekaj pravih Fellerjevih Elza-kroglic! Te so dobre! 6 škatlic 12 K. Pravi balsam 12 steklenic 30 K. Prava švedska tinktura 1 velika steklenica 12 K. Omot in poština posebej, a najceneje.

Evgen V. Feller, Stubica dolnja, Elsa-trg št. 356. Hrvatska. 1590 B 15-4

Zavedna slovenska uradnica išče v boljši hiši

stanovanje s hrano.

Ponudbe na upravništvo.

KINO GABERJE.

Torek, 3. febr. — Sreda, 4. febr. — Četrtek, 5. februarja.

List v viharju.

Velika družabna drama; igra **Fern Andra.**

Petek, 6. febr. — Sobota, 7. februarja.

Njegov dvojnik.

Senzacijska, kriminalna drama

Zgubil se je 179 1

lovski pes,

prepelčar, sivo in rujavo lisast s kratkim repom in kovinastim ovrtnikom, ki sliši na ime „Truc“. Kdor bi o njem kaj zvedel ali ga pripeljal, dobi dobro nagrado. M. V. Prorazil lekarnarv Konjicah.

Prvovrstna suha bukova drva

(nekaj meterskih sežnjev) dobavim v Celje na dom postavljene. Naročila sprejema iz prijaznosti trgovina **Ermenc (Kolenc).** 181 1

Zaradi **proda pohištvo** in cicer: izselitve se nova, svetla moderna spalnica, dalje otroška postelj, kraena madona, miza, stoli, kuhinjska oprema, posoda itd. Istotam se proda par krasnih, popolnoma novih avilnih (rumenih) živanih odelj. Vprašati in ogledati v Trubarjevi ulici 1, (Vila Adelle) I. nadstropje levo.

Poštena gospodična izučena v trgovini in vajena kuhati išče **primerne službe.** Nastop takoj. Naslov **Ana Korošec, Gaberje št. 37.** 182

Tone Kurnik
kontrolor pri drž. premogovniku

Milka Kurnik roj. Rajšterjeva
poročena

Velenje **Šoštanj**

3. svečana 1920.

Na pr daj je par lahkih konj
z oprego in lahek voz. Natančneje se izve pri Rudolfu Korun, Sv. Rozalija 8, Sv. Jurij ob južni železnici. 178 2-1

Na prodaj je posestvo, 5 in pol orata zemlje, na Kalobji; za ceno 16.000 K s pravitkom. Več pri Rud. Korunu, Sv. Rozalija, Sv. Jurij ob juž. žel. 177 2-1

FRANC KRAMAR

Na debelo in drobno! **CELJE** Na debelo in drobno! 375 52-47

Zaloga igrač, galanterijskega, norimberškega in modnega blaga ter kranjskih izdelkov.

Velika zaloga najboljših stročnic in cig. papirja.

Sprejme se sluga ali laborant v lekarno.

Prednost imajo taki, ki so bili že v enaki službi ali pa v vojaških lekarnah nameščeni. Ponudbe na upravništvo lista. 144 4-4

Stavbeno in galanterijsko kleparstvo
Ant. Jošta nasl.

Franjo Dolžan
Celje

26 **Kralja Petra cesta 8**
nasproti „Belega vola“ 8

Prevezma vsa v stroko spadajoča dela, izvršitev točna in solidna.

Sprejme se takoj marljiv ter pošten **kleparski pomočnik in učencee** iz celjske okolice. **F. Tašker, klepar, Celje.** 104 3-2

Sprejemem
1 kovača in 1 strugarja,
plača 3 — 4 krone na uro.
Ivan Rebek, Celje. 166 3-2

Sedlarska in tapezarska delavnica

Iv. Strelec
Celje, Samostanska ulica št. 16.

Izdelovanje vseh vrst čevljev od priprostih do najfinejših po dnevnih cenah 45 150-12

Rud. Zontič
Celje (blizu kolodvora)
Kocenova ulica št. 2.

JANKO BOVHA
TRGOVEC

MARICA KOŠTOMAJ
POROČENA

CELJE, DNE 1. SVEČANA 1920.

globoki žalosti naznanja **Albert Stiger** v svojem in v imenu svoje soproge **Leopoldine Stiger** roj. **Stepischnegg**, hčerke **Ide** in sina **Alberta** pretresujočo vest, da jim je njih iskreno ljubljenega sina oz. brata, gospoda

dr. jur. Florijan Stiger

danes, dne 2. svečana po kratki in mučni bolezni, previdenega s svetimi zakramenti za umirajoče, smrt iztrgala iz njih srede.

Pogreb dragega, nepozabnega pokojnika se vrši v torek, dne 3. svečana ob pol 3. uri popoldne iz hiše žalosti, kjer se bo truplo blagoslovilo in potem na tukajšnjem pokopališču položilo k večnemu počitku.

Sv. maša zadušnica se bo brala dne 4. svečana ob 9. uri zjutraj v samostanski cerkvi.

Slovenska Bistrica, dne 1. svečana 1920.

Naznanilo.

Dovoljujem se slavnemu občinstvu uljuono naznaniti, da sem **15. t. m.** prevzel staro renovirano veletrgovino **Oskar Reitterjevo v Slovenjemgradu**, katero bodem vodil v istem velikem obsegu, kakor moj prednik.

Moja dolgoletna praksa v različnih veletrgovinah mi bode omogočila, svojim cenj. odjemalcem v vsakem oziru ustrezati.

Posebno važnost bodem polagal na solidno, prijazno, točno in hitro postrežbo.

Imel bodem vedno veliko izbiro **manufakturnega in špecerijskega blaga** kakor tudi **železnine**, katero bodem oddajal na drobno in debelo.

Kupujem vse deželne pridelke po najvišjih dnevnih cenah.

Za obilen obisk se priporočam

Alojz Dular.

Knjigarna, umetnine, Goričar & Leskovšek: Celje
muzikalije

Zaloga papirja, pisalnih in risalnih potrebščin na debelo in drobno.